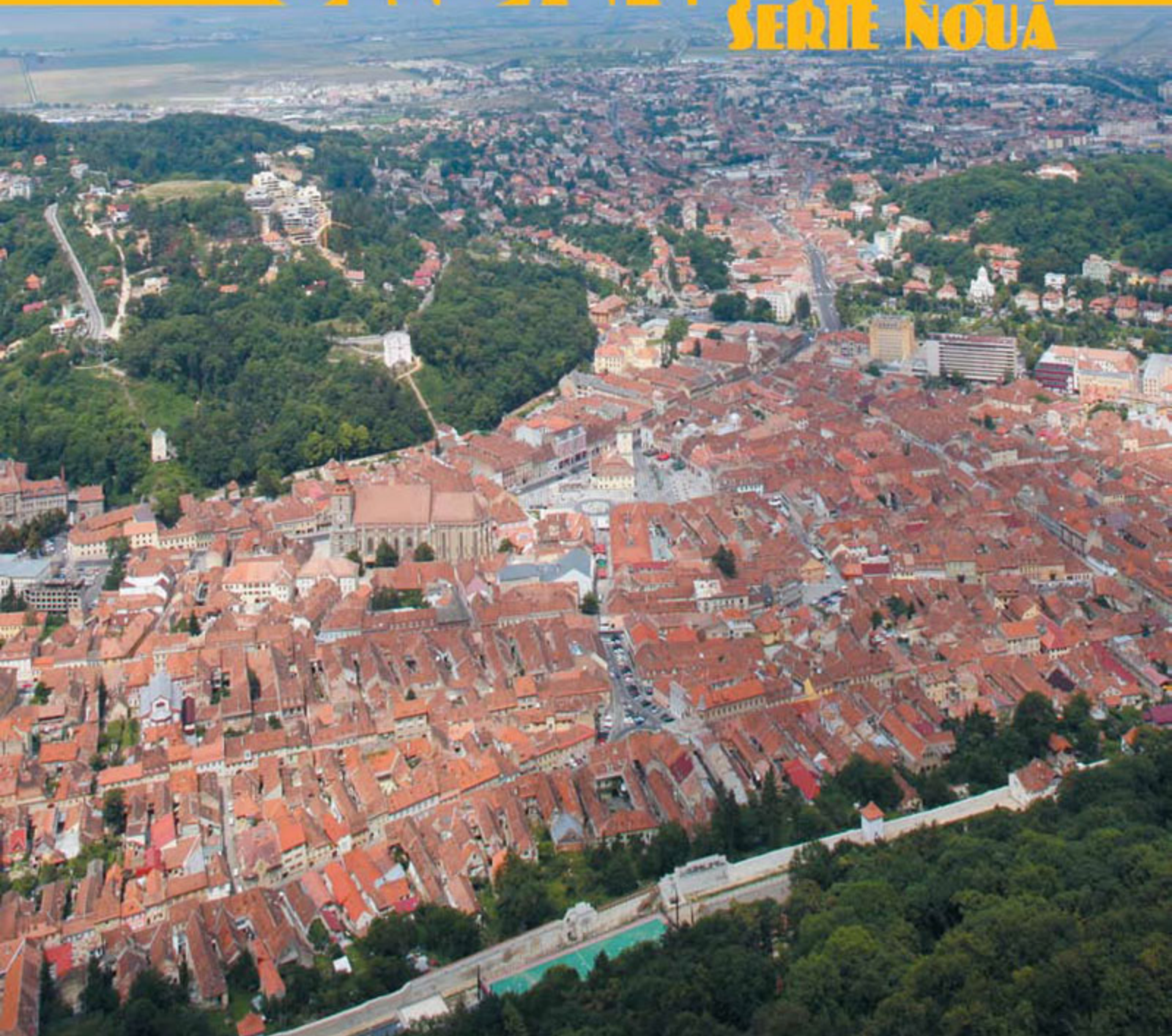

URBANISMUL

SERIE NOUĂ

4 / 2010

**Poli de creștere
din România /**

*THE GROWTH POLES IN ROMANIA /
LES PÔLES DE CROISSANCE DE ROUMANIE*

CUPRINS / CONTENT / CONȚINUT

EDITORIAL / EDITORIAL / EDITORIAL

Gabriel PROSCĂRU
BIBLIOTECĂ DE ȘTIINȚĂ "Holocaustul creștinilor" / BIBLIOTHECA ȘTIINȚIFICĂ "The Growth Poles" (interview or joint-species) / BIBLIOTHECA ȘTIINȚIFICĂ ȘTIINȚIFICE DE CRIȘTIANITATE "Romanians in context-discourse" 48

PORTRET / PORTRAIT / PORTRAIT

Ovidiu BĂBULEȚE
Șerban Nădejde și mesajul nevăzutei... / Șerban Nădejde, a message against oblivion... / Șerban Nădejde, le message contre l'oubli... 6

EXPIRE / REFERENCE POINTS / RÉPÈRES

Maria MĂNESCU
Impuls din anii 1930, un început de viață organizată urbanistică? / Administrative Law of 1930, beginning of a real urban organization? / L'Etat administratif de 1930, début d'une réelle organisation urbaine? 18

OPINIONS / JURIST OPINIONS / OPINIONS JURIDIQUES

Uliana IANUȘ
Trec observat și urban planning / Dis observations sur l'intérêt public et la planification urbaine 18

EVENIMENTE / EVENTS / ÉVÉNEMENTS

Alexandra AMBROZ
Așa București - Harvard - Competențele regionale și coeziunea teritorială / Bucharest-Harvard also - Regional competences and regional cohesion / Une Bucarest-Harvard - Compétences régionales et cohésion territoriale 16

Ilana TORIANU
Un week-end în Buzoi sau, capitala urbanistică... cu câștig? / A weekend in Buzoi or „the capital of urban planning”... with-cash? / Un week-end à Buzoi ou „la capitale de l'urbanisme”... avec-argent 17

Văclav MIREX
Drepturile de locuințe urbane în România / Requirements for urban housing in Romania / Les droits de logement urbain en Roumanie 18

Cristina CĂMIN
Găsește peșteră / La grotte / Jardins peșteră 19

Katerine KONICS
Casa Poporanilor - un sfârșit în noaptea / The People's House - a middle end / La Maison du Peuple - une fin en novembre 20

Alexandra BĂLĂZĂU
Observatorul Urban al Uniunii Arhitecților din România / The Urban Observatory of the Union of Architects of Romania / L'Observatoire Urbain de l'Union des Architectes de Roumanie 21

Anca TOREANU
Henriette Delanoeance Gabor și Muzeul Național de Artă / Henriette Delanoeance Gabor et le Musée National d'Art 22

NO COMMENT

Laura NICULEA 24

GLOSSAR / GLOSSARY / GLOSSAIRE

Mihaela ALEXANDRU, Mariana MĂNESCU
Deșeurile urbane magnetice urbane - Clarificări definiții, terminologie, legislație / About poles or urban magnetism - Clearing up, definitions, terminology, legislation / Regard sur les pôles ou les pôles urbains - Clarification des définitions, terminologie, législation 26

DOSSIER / FILE / DOSSIER

POLII DE CREȘTERE DIN ROMÂNIA / THE GROWTH POLES IN ROMANIA / LES PÔLES DE CROISSANCE DE ROUMANIE 28

Ivan ANJOS
De la teoria poliilor de creștere la dezvoltarea policentrică / From the growth poles theory to the polycentric development / De la théorie des pôles de croissance vers le développement polycentrique 20

Oana CRĂIȚĂ
Rolul de creștere și conceptele europene structurale / Growth poles and european structural concepts / Les pôles de croissance et les concepts structurels européens 28

Mihaela ALEXANDRU
Profilul poliilor naționale de creștere, 7 înălțimi și pentru 7 poli / National growth poles profiles, seven questions for seven poles / Les profils des pôles de croissance nationaux, sept questions pour sept pôles 26

Interviuri cu primarii din / Interviews with the mayors of / Entrevues avec les maires de Timișoara / Oana 44

Simona MUREȘANU
Rolul de creștere Pieștii, un oraș inteligent / The growth pole Piești, an intelligent city / Le rôle de croissance Piești, une ville intelligente 46

Mihaela ANJOS
Măști urbane, poli de creștere din România, un exercițiu de politică poliurbanică? / Urban masks, growth poles in Romania, an exercise of polycentric policy? / Masques urbaines, pôles de croissance de Roumanie, un exercice de politique polycentrique? 47

Andreea OREZ GĂLDEANU
Instrumente inovatoare de planificare urbană pentru orașele din Spania în contextul Uniunii Europene / Urban planning innovative tools for spanish cities in the European Union context / Des instruments innovants de planification urbaine pour les villes d'Espagne dans le contexte de l'Union Européenne 58

Maria SĂCĂLEA, Mihaela WELER
Leaven și Biogra, poli de creștere europene / Leaven and Biogra, european growth poles / Leaven et Biogra, pôles de croissance européennes 60

RENOUSSE

Planul integrat de dezvoltare urbană multizonat pentru Săuș / The integrated urban development plan Much Aduș / Le plan intégré de développement urbain multizoné de Săuș 64

PROIECTE / PROJECTS / PROJETS TIMIȘOARA 66

Mărioara DUMENEA

Un masterplan pentru Timișoara - Recomandări și pași existențiali / A masterplan for Timișoara - Recommendations and essential steps / Un plan directeur pour Timișoara - Recommandations et étapes essentielles 68

Comitetul Consultativ, judiciar activat/ Activarea politică / Activarea politică / Ovidiu Sandor, secretar al Comitetului Consultativ pe probleme economice și culturale pentru Masterplanul Timișoara / Le Comité Consultatif, activé / L'activation politique / Ovidiu Sandor, secrétaire du Comité Consultatif pour les problèmes économiques et culturels pour le Plan Directeur de Timișoara 72

Radu DOCSILAV

Studiu director privind densificarea teritoriului urban în Timișoara / Master Plan for the densification of urban fabric in Timișoara / Plan directeur pour la densification de tissu urbain à Timișoara 74

Diana BĂBULEȚE

Un instrument de gestion pragmatice / L'instrument pragmatique de gestion du patrimoine constructif 78

BUCUREȘTI ȘI DE ANI / BUCHAREST SIXTYEARS / BUCAREST SIX ANNÉS

Continuarea unui mit trecut / Continuation of the pending issue / Suite du mythe précédent 80

Ovidiu WELER

Bătașă în istoria Bucureștilor / Bătașă în istoria Bucureștilor / Bătașă în l'histoire de Bucarest 80

Mihaela PĂRĂȘAN

București de la București la București / The city of Bucarest, today / Bucarest / Les villes de Bucarest / Hier, aujourd'hui / Bucarest 82

ERETȘERC ED ILOP¹ /

HTWORG SELOP² /

ECNASSIORC ED SELÔP³

România ultimilor 20 de ani este o societate „sugativă”. Închistată vreme de peste 4 decenii în coaja tare a spațiului comunist est-european, supusă unei izolări cvasi-totale în deceniile 8 și 9 ale secolului trecut și „eliberată” în decembrie 1989, societatea românească s-a deschis, rapid și entuziast, către noutățile lumii occidentale, absorbind cu nesăț tehnologii, modele de consum și comportament, atitudini culturale, forme de limbaj, neologisme, modă vestimentară, alimente, băuturi, materiale de construcții, arhitecturi, modele de locuire, mall-uri, multiplex-uri... Integrarea în Uniunea Europeană, dorită de altfel de mai toată populația, după cum arătau sondajele de opinie ale anilor 2000, ne-a adus și vreo câteva mii de pagini de directive și reglementări europene pline de noțiuni, termeni și formule neobișnuite și nemaiauzite pe plaiurile carpato-danubiano-pontice. Dar nu a fost nicio problemă să ne obișnuim și să introducem rapid în vocabularul nostru: dezvoltare durabilă (sau sustenabilă, în anumite cercuri mai elevate), peisaj cultural, management urban, parc de afaceri, guvernanta (chiar multi-level), master plan, pipe-line de proiecte, aplicant...etc. Am început să folosim cu freneză, apoi chiar ușor blazați, un vocabular cu sonorități anglo-saxone și internaționaliste, creând o nouă limbă de lemn. Trecutul este dat uitării, semnificațiile tradiționale dispar, „locația” devine „location”, piața devine „market”, magazinul devine „shop”, afacerea devine „business” și munca devine „job”... Vorbim frecvent în formule lapidare, folosind o sumedenie de acronime: POR, POS, NUTS, CSNR, PNDR, ISPA... Nu doar limba, termenii, legile se modifică „după chipul și asemănarea Uniunii Europene”. Absorbim concepte, formule instituționale, metode de planificare. În ultimii 2 ani, aproape fără efort, am învățat să rostim „poli de creștere”, „poli de dezvoltare”, „centre urbane”, „regenerare urbană” și un alt șirag de acronime: PID, PIDU, PUI... Permeabili la tot ce vine dinafară, dinspre vest evident – iar dacă vine de peste ocean cu atât mai bine (mai puțin poate SIDA, sau gripa nouă) –, redescoperim focul, roata și ne iau ochii, „mărgelele de sticlă”. Când mai încercă unii „aventurieri” ca, pe calea anevoioasă a studiilor și cercetărilor, să promoveze idei, concepte, teorii, principii, politici de „dinlăuntru”, societatea în general, mass-media, factorii de decizie „rămân la toate rece”. Cum vine o „telegramă” din Bruxelles, trepidăm de neastămpăr și nerăbdare să aflăm ce ne mai recomandă „tutorele” nostru. Vrea Bruxelles-ul să avem „poli de creștere”, atunci poli de creștere să fie! Nu contează dacă exact asta ne trebuie sau nu, odată ce vine de la UE! Și, în plus, sintagma asta mai aduce după ea și mult râvnita finanțare. Ce atâta sfadă: că nu se potrivește cu anumite principii și teorii, că nu sunt bine aleși „polii”, că unele orașe vor fi favorizate și altele nu, că nu bate cu vreo strategie de-a noastră (care e minunată...dar lipsește cu desăvârșire)... Pragmatismul majorității vede partea plină a paharului și apucă oportunitatea momentului așa cum se cere. Mai stau unii pe margine și comentează că poate ar trebui să mai chibzuim, că e o prostie, că se bat cap în cap anumite lucruri, că avem și noi PUG-urile (acronimele) noastre și acum...uite că nu mai au niciun rost.

Și tot așa! De fapt vrem lucruri noi, de import, Occident și mulți euro. Ce atâta teorie! Avem și noi POLII NOȘTRI DE CREȘTERE! „...ca România să fie bine și tot românul să prospere!” Nu e prima oară că, în registru comic sau tragic, ștergem cu buretele trecutul și asimilăm formule de import. În secolul XIX, Coana Chirița era expresia „integrării” și absorbției „acquis-ului” comunitar „avant la lettre”, ceva mai târziu, un prinț german ne trecea pragul

către modernitate, iar în anii `50 asimilam forțat tehnica, știința și cultura de la răsărit. O fi un specific de destin mioritic al societății românești, de a nu putea accepta și învăța nimic de la aproapele de „dinlăuntru” și de a fi etern și irevocabil supusă „recomandărilor” dinafară! Dacă e așa, atunci așa să fie și să nu ne mai facem atâtea probleme! Tot ceea ce urmează... e o poveste fără rost!

UIRACSAP leirbaG⁴

In the past 20 years, Romania has been a „blotting” society. Petrified for 4 decades in the strong shell of the east-European communist space, submitted to a quasi-total isolation in the 8 and 9 decades of the last century and „liberated” in December 1989, the Romanian society opened quickly and enthusiastically to the novelties of the western world, absorbing avidly technologies, consuming patterns and behavioral models, cultural attitudes, language patterns, neologisms, fashion, food, drinks, building materials, architectures, habitation patterns, malls, multiplexes...The integration in the European Union, wanted as a matter of fact by almost the entire population, as the public opinion polls had showed in 2000, brought us some thousands pages of European guidelines and regulations full of notions, terms and formulas that were unusual and unheard on the Carpathian-Danubian-Pontic areas. But there was no problem to introduce them in our vocabulary and be used to them: long term development (or sustainable in certain more elevated circles), cultural landscape, urban management, business park, governance (even multi-level), master plan, pipe-line of projects, applicant..., etc. We started using frenetically, then slightly blasé, a vocabulary with Anglo-Saxon and internationalist sonorities, creating a new wooden language. The past is forgotten, the traditional significances disappear, „locația” becomes „location”, „piața” becomes „market”, „magazin” becomes „shop”, „afacere” becomes „business” and „munca” becomes „job”... We speak frequently in condensed formulas, using a lot of acronyms: POR, POS, NUTS, CSNR, PNDR, ISPA... Not only the language, terms and laws modify identically with „the image and likeness of the European Union”. We absorb concepts, institutional formulas, planning methods. We learned, almost effortlessly, in the last 2 years, to say „growth poles”, „development poles”, „urban centers”, „urban regeneration” and another series of acronyms: PID, PIDU, PUI... Permeable to whatever comes from abroad, from the West naturally – and if it comes over the ocean so much the better (maybe excepting AIDS or the new influenza) – we rediscover fire, wheel and we are dazzled by „glass beads”. When some „adventurers” try to promote ideas, concepts, theories, principles, „from the inside” policies, by the difficult way of studies and researches, the society in general, mass-media, the decision-makers „remain cool as a breeze”. When a „telegram” comes from Brussels, we quiver with fidgetiness and eager to find out what else our „tutor” recommends us. Brussels wants us to have „growth poles”, then growth poles to be! It does not matter if this is what we need exactly or not, once that it comes from the European Union! And, moreover, this syntagm brings with it the very longed for financing. Why arguing so much: that it does not fit with certain principles and theories, that the „poles” are not so well chosen, that some towns are to be favored and others not, that

- 4 Gabriel Pascariu
- 5 In romanian
- 6 Idem
- 7 Idem
- 8 Idem
- 9 Idem

1 ...adică „poli de creștere” pe dos sau anti-discurs
2 ...namely „growth poles” inversely or anti-speech
3 ... c'est-à-dire „Pôles de croissance” à l'envers ou contre-discours

it does not match with one of our strategies (that are wonderful ... but fail in existing) ... The pragmatism of the majority sees the glass half full and takes the opportunity of the moment as required. Some others stay aside being simply viewers and commenting that we should perhaps think more, that it is absurd, that certain things collide, that we also have our PUGs (acronyms) and now ... as you see, they are useless.

And so on! But, as a matter of fact, we want new, imported things, occident and many Euros. Why so much theory! We have OUR GROWTH POLES too ... so that Romania should be better and all the Romanians be prosper!¹⁰ It is not for the first time, in a comically or tragically way, that we wipe out the past, assimilating imported formulas. "Coana Chirița"¹¹ represented, in the XIX-th century, an expression of the "integration", of the absorption of the community "acquis" "avant la lettre", later on a German prince crossed us the threshold towards modern times, and, in the '50s, we assimilated forcedly the Eastern technique, science and culture. It could be a specific of the mioritical¹² destiny of the Romanian society not to accept and learn anything "from the inside" and to be eternally and irrevocably submitted to the "recommendations" from the outside! If this is true, then let it be so and do not consider problematic! What follows ... is a senseless story!

UIRACSAP leirbaG¹³

La Roumanie des vingt dernières années est une société „buvard". Pétrifiée pendant plus de quatre décennies dans la coquille solide de l'espace communiste Est-européen, soumise à une isolation cvasi-totale dans les décennies huit et neuf du dernier siècle et « libérée » en décembre 1989, la société roumaine s'est ouverte, rapidement et avec enthousiasme, vers les nouveautés occidentales, absorbant avidement des technologies, modèles de consommation et de comportement, attitudes culturelles, formes de langage, néologismes, mode vestimentaire, aliments, boissons, matériaux de construction, modèles d'habitation, malls, multiplexes... L'intégration à l'Union Européenne, souhaitée par la population presque entière, comme le montraient les sondages d'opinion des années 2000, nous a apporté aussi quelques milles de pages de directives et de réglementations européennes bondées de notions, termes et formules inhabituelles et inentendues sur les terres carpatho-danubiennes et pontiques. On s'est habitué avec celles-ci et on les a introduit rapidement dans notre vocabulaire sans aucune problème: développement durable (ou soutenable dans les milieux plus élevées), paysage culturel, gestion urbaine, parc d'affaires, gouvernance (même multi-level), master plan, pipe-line de projets, applicant...etc. On a commencé utiliser frénétiquement, puis même un peu blasés, un vocabulaire ayant une sonorité anglo-saxonne et internationaliste, en créant une nouvelle langue de bois. Le passé est laissé dans l'oubli, les significations traditionnelles disparaissent, locația¹⁴ devient „location"¹⁵, piața¹⁶ devient „market"¹⁷, magazinul¹⁸ devient

„shop"¹⁹, afacerea²⁰ devient „business"²¹ et munca²² devient „job"²³.... On parle souvent en formules lapidaires, en utilisant un excédent d'acronymes : POR, POS, NUTS, CSNR, PNDR, ISPA.... Pas seulement la langue, les termes, les lois se modifient, à l'image et à la ressemblance de l'Union Européenne". On absorbe des concepts, formules institutionnelles, méthodes de planification. Dans les dernières deux années, presque sans effort, on a appris à prononcer „pôles de croissance", „pôles de développement", „centres urbains", „régénération urbaine" et une autre rangée d'acronymes: PID, PIDU, PUI.... Perméables à tout ce que vient du „dehors", de l'ouest évidemment – ce serait tellement mieux si ça vient de l'autre côté de l'Océan (peut-être moins au SIDA ou à la nouvelle grippe) –, on redécouvert le feu, la roue et on est ébloui par les „perles de verre". Quand quelques „aventuriers" tentent, par la voie difficile de l'étude et de la recherche, de promouvoir des idées, concepts, théories, principes, politiques du „dedans", la société en général, les médias, les facteurs de décision restent indifférents à leur charme. Si on reçoit une „télégramme" de Bruxelles, on trépide d'agitation et d'impatience pour découvrir ce que notre „tuteur" nous recommande. Si Bruxelles veut qu'on ait des „pôles de croissance", alors nous aurons des pôles de croissance ! Ce n'est pas important si c'est exactement qu'on a besoin ou pas, si ça vient de Bruxelles ! En outre, cette syntagme apporte aussi le souhaité financement. Pourquoi cette bagarre : que ça ne va pas avec certains principes et certaines théories, que le choix des „pôles" n'est pas le mieux, que certains villes seront favorisées et d'autres pas, que ça ne va pas avec une de nos stratégies (superbe, mais qui fait complètement défaut)... Le pragmatisme de la majorité voit le verre à moitié pleine et profite de l'opportunité du moment, selon la demande. Quelques uns restent en bordure et font des commentaires, que peut-être on doit faire un plus de réflexion, que c'est une bêtise, qu'il y a des choses contradictoires, que nous avons nos propres PUGs (acronymes) et maintenant... voilà qu'ils n'ont aucun sens.

Et ainsi de suite! En fait, on veut de nouvelles choses, importées, Occident et beaucoup d'euros. Pourquoi cette théorie ? Nous avons NOS PROPRES PÔLES DE CROISSANCE ! ...Vive la Roumanie et que chaque roumain prospère!²⁴ Ce n'est pas la première fois que, dans un régime comique ou tragique, on efface par l'éponge le passé et on assimile des formules importées. Dans le XIX-ème siècle, Coana Chirița²⁵ était l'expression de l'„intégration" et de l'absorption de l'„acquis" communautaire „avant la lettre"; un peu plus tard, un prince allemand nous passait le seuil de la modernité et, dans les années '50, nous assimilions par la force la technique, la science et la culture venant de l'Est. Serait-il un spécifique de destin „mioritique"²⁶ de la société roumaine, de ne pas pouvoir accepter et apprendre rien d'un proche du „dedans" et d'être soumise éternellement et irrévocablement aux „recommandations" du dehors? Et si c'était vrai, ainsi soit-il et que nous ne fassions pas tant de problèmes! Tout ce que va suivre... est une histoire sans sens!

UIRACSAP leirbaG²⁷

10 Allusion to a famous line from the Romanian play „A lost letter" by the Romanian drama writer I.L. Caragiale

11 Madame Chirița, in Romania, a well-known vaudeville character

12 Allusion to the term „mioritical space", created by the Romanian poet Lucian Blaga, referring to the specificity of the Romanian space (the term „mioritical" is derived from the popular ballad „Miorița")

13 Gabriel Pascariu

14 En roumain dans le texte, en français „location"

15 En anglais

16 Idem „place"

17 En anglais

18 Idem „magasin"

19 En anglais

20 Idem „affaire"

21 En anglais

22 Idem „emploi"

23 En anglais

24 Allusion à une fameuse réplique de théâtre („Une lettre perdue" du dramaturge roumain I.L. Caragiale).

25 Madame Chirița, en Roumanie un personnage de vaudeville bien connu

26 Allusion au terme roumain „espace mioritique", appartenant au poète roumain Lucian Blaga, désignant les traits spécifiques de l'espace roumain (le terme „mioritique" dérive de la balade populaire „Miorița").

27 Gabriel Pascariu